

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4110-003-02/2014
R/14/009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/14/009 – Założenia i realizacja finansowania kosztów utrzymania hali widowiskowo-sportowo-widowiskowej w Bielsku-Białej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Artur Stekla, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89075 z dnia 10 lutego 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Bielsko-Bialski Ośrodek Sportu i Rekreacji ¹ , ul. M. Konopnickiej 5, 43-300 Bielsko-Biała, REGON: 002402151
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Jania, Dyrektor BBOSiR (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Powyższą ocenę uzasadnia:

- zorganizowanie w nowo wybudowanej hali imprez kulturalnych, sportowych targowych i wystawienniczych w liczbie zapewniającej realizację głównego celu projektu pn. „Budowa hali wielofunkcyjnej, sportowo-widowiskowo-wystawienniczej”³,
- osiągnięcie przewidzianego w projekcie docelowego wskaźnika liczby osób korzystających z obiektu,
- osiąganie, z organizowanych w hali imprez komercyjnych, przychodów zapewniających nadwyżkę finansową nad poniesionymi kosztami,
- realizacja przychodów i kosztów udostępniania Hali zakładanych w planach finansowych jednostki w okresie objętym kontrolą⁴.

¹ Zwany dalej: „BBOSiR” lub „Ośrodkiem”.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Jako kluczowe wskaźniki rezultatu uznano liczbę międzynarodowych imprez kulturalnych i sportowych oraz liczbę międzynarodowych imprez targowych, wystawienniczych, kongresów, konferencji itp., były niższe od zakładanych. Formułując ocenę NIK wzięła jednak pod uwagę organizowane w Hali krajowe imprezy sportowe, kulturalne, targowe i wystawiennicze, które wpłynęły na osiągnięcie celu głównego projektu, mimo iż nie były wymienione w umowie o dofinansowanie.

⁴ Ośrodek nie został zobowiązany przez Urząd Miejski, do uwzględniania w planach finansowych założeń wynikających ze studium wykonalności i umowy o dofinansowanie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przekazanie administrowania hali Ośrodkowi

Opis stanu
faktycznego

Hala wielofunkcyjna sportowo-widowiskowo-wystawiennicza⁵ o łącznej powierzchni użytkowej 10 669,73 m², położona przy ul. Karbowej 26 w Bielsku-Białej, na nieruchomości o łącznej powierzchni 4 ha 73 a 41 m², dzierżawionej przez Gminę Bielsko-Biała od spółki „ZIAD Bielsko-Biała” SA⁶, na podstawie umowy dzierżawy zawartej w dniu 10 października 2008 r. o została oddana do użytkowania (bez urządzeń trybun i lodowiska), w oparciu o pozwolenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Bielsku-Białej z dnia 14 kwietnia 2010 r. Część urządzeń obiektu – sztucznego lodowiska została odebrana przez Inwestora – Miasto Bielsko-Biała w dniu 10 stycznia 2012 r.

Pismem z dnia 19 kwietnia 2010 r. Zastępca Prezydenta Miasta Bielska-Białej przekazał Dyrektorowi BBOSiR do administrowania, utrzymania i eksploatacji obiekt Hali wraz z infrastrukturą techniczną i nieruchomością gruntową. Prezydent Miasta zobowiązał Dyrektora Ośrodka m.in. do: organizacji imprez targowych, sportowych i kulturalnych, z uwzględnieniem zadań Gminy oraz przedsięwzięć komercyjnych; przygotowania i przedkładania Prezydentowi do akceptacji planów dotyczących zasad sponsorowania, marketingu i reklamy uwzględniających strategię Gminy w zakresie funkcjonowania Hali; realizacji zatwierdzonych ww. planów i zawierania stosownych umów oraz do pozyskiwania, negocjowania i zawierania umów najmu lub dzierżawy dotyczących lokali i stoisk handlowych. W ww. piśmie BBOSiR nie został zobowiązany do realizacji wskaźników rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie⁷.

Pismem z 31 maja 2010 r. Ośrodek został zobowiązany przez Prezydenta Miasta do ponoszenia w imieniu Dzierżawcy (Gminy Bielsko-Biała) kosztu miesięcznego czynszu z tytułu dzierżawy ww. nieruchomości w ustalonej kwocie 14 699,34 zł netto⁸ + VAT oraz podatku od nieruchomości, w oparciu o fakturę VAT wystawioną przez Wydierżawiającego („ZIAD Bielsko-Biała SA”).

Obiekt oraz budowlana infrastruktura techniczna zostały przyjęte na stan środków trwałych Ośrodka m.in. w listopadzie i grudniu 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 10-12, 21-28, 31-34, 42)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że wymienione w ww. piśmie zadania, obejmujące organizację przez Ośrodek przedsięwzięć komercyjnych, były niezgodne ze Statutem BBOSiR, nadanym uchwałą nr LV/1287/2010 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 11 maja 2010 r.⁹, który nie przewidywał aby przedmiotem działalności podstawowej i dodatkowej BBOSiR była organizacja imprez targowych, sportowych lub kulturalnych o charakterze przedsięwzięć komercyjnych oraz podejmowanie zadań w zakresie marketingu, sponsoringu lub reklamy w stosunku do obiektu Hali.

(dowód: akta kontroli str. 5-18)

⁵ Zwana dalej „Halą”.

⁶ Spółka należąca w całości do Miasta Bielsko-Biała.

⁷ Opisanym w pkt 2 wystąpienia.

⁸ Stawka czynszu podlegała corocznej waloryzacji.

⁹ uchwała w sprawie zmiany statutu Bielsko-Bialskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bielsku-Białej (Dz.Urz. Woj. Śląsk. 2010.107.1781) http://bip.bbosir.bielsko.pl/datadir/doc/bip_1347362394.pdf

2. Planowane i faktyczne wykorzystanie Hali

Celem budowy hali był, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, „wzrost konkurencyjności Bielska-Białej jako ośrodka metropolitalnego subregionu południowego województwa śląskiego”. Szczegółowy opis i analiza przewidywanego wykorzystania Hali została opracowana w dokumencie pn. Studium Wykonalności Inwestycji Budowy Hali z marca 2009 r.¹⁰ Dokument ten stanowił załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu budowy hali wielofunkcyjnej¹¹, złożonego przez Inwestora – Miasto Bielsko-Biała do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego jako Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym, na podstawie którego uzyskano dofinansowanie budowy hali. Dokument ten zawierał m.in. przewidywane wskaźniki rezultatu projektowanej Hali (liczba organizowanych w Hali imprez kulturalnych, sportowych, targowych, wystawienniczych, kongresów; liczba użytkowników obiektu, w tym osób niepełnosprawnych).

(dowód: akta kontroli str. 43-101)

2.1. Realizacja założonych wskaźników rezultatu

Analiza porównawcza pierwotnie założonych¹² wskaźników rezultatu z faktycznie osiągniętymi wskazuje, że:

- z zaplanowanego na 2010 r. zorganizowania 5 imprez międzynarodowych o charakterze sportowym i kulturalnym oraz 2 imprez o charakterze targowym, wystawienniczym, kongresów, konferencji (i podobnych) przeprowadzono 3 imprezy sportowe oraz 4 imprezy targowe o zasięgu międzynarodowym. Ponadto w Hali przeprowadzono 5 krajowych imprez sportowych, 27 treningów drużyny BKS „Aluprof” oraz 2 krajowe imprezy targowe,
- z 23 zaplanowanych na rok 2011 międzynarodowych imprez sportowych i kulturalnych oraz 4 imprez targowych przeprowadzono cztery imprezy sportowe oraz trzy imprezy targowe (wszystkie o zasięgu międzynarodowym),
- z 23 międzynarodowych imprez kulturalnych i sportowych, przewidzianych do organizacji w obiektach Hali, w roku 2012 zrealizowanych zostało 8 tego typu przedsięwzięć, a jednocześnie przeprowadzono łącznie 14 imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych lub religijnych o zasięgu krajowym lub lokalnym (trwających od 1 do 14 dni). W I kwartale oraz w listopadzie i grudniu w Hali funkcjonowało sztuczne lodowisko, natomiast w lipcu i sierpniu w obiekcie odbywały się imprezy rekreacyjne i sportowe dla dzieci i młodzieży w ramach akcji „Lato w mieście 2012”. Na terenach przyległych do Hali (parkingi, tereny zielone) zorganizowano inne imprezy rekreacyjne i pokazowe. W ramach przewidywanych sześciu międzynarodowych imprez o charakterze targowym, wystawienniczym, kongresów i konferencji w ww. okresie zorganizowano łącznie pięć międzynarodowych wystaw i targów i trzy imprezy w formie konferencji, seminarium oraz posiedzenia Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Sportu Rady Miejskiej,
- w 2013 roku w Hali planowano przeprowadzenie 23 międzynarodowych imprez kulturalnych i sportowych i sześć międzynarodowych imprez o charakterze targowym, wystawienniczym (lub podobnym), natomiast zorganizowano sześć międzynarodowych imprez sportowych oraz 26 imprez o charakterze krajowym. W powyższym okresie w hali przeprowadzono cztery międzynarodowe imprezy

¹⁰ Zwanym dalej „Studium Wykonalności Hali”.

¹¹ Wniosek stał się integralną częścią umowy o dofinansowanie, zawartej Instytucją Zarządzającą RPO. Umowa została zmodyfikowana w zakresie (aneks nr 5) jednak w zakresie terminu osiągnięcia docelowej wartości wskaźników rezultatu. .

¹² W dniu 30 stycznia 2012 r. Miasto Bielsko-Biała zawarło Urzędem Marszałkowskim (instytucją Zarządzającą RPO) aneks nr 5 do umowy o dofinansowanie projektu, zgodnie z którym przesunięto terminy osiągnięcia rezultat o dofinansowanie projektu, zgodnie z którym przesunięto terminy osiągnięcia wskaźników rezultatu projektu.

targowe, jedne targi krajowe oraz jedną imprezę seminaryjną. Ponadto, BBOSiR od sierpnia do grudnia udostępniał obiekt hali na potrzeby treningów trzech drużyn siatkarskich bielskich klubów sportowych oraz był współorganizatorem sześciu imprez artystycznych zlokalizowanych na terenach przylegających do Hali.

NIK zwraca uwagę, że wskaźniki rezultatu Projektu w postaci liczby międzynarodowych imprez kulturalnych, sportowych, targowych oraz wystawienniczych itp., organizowanych w uruchomionym obiekcie w całym okresie objętym kontrolą, nie zostały zrealizowane, natomiast założenia dotyczące liczby osób korzystających z hali zostały osiągnięte, dzięki uruchomieniu ogólnodostępnego lodowiska. Wskaźnikiem w pełni zrealizowanym we wszystkich latach objętych kontrolą była liczba osób niepełnosprawnych korzystających z Hali.

(dowód: akta kontroli str. 55-56, 106-147, 176-177)

2.2. Realizacja założonych przychodów i kosztów eksploatacji hali

Według założeń¹³, w latach 2010 i 2011, przed uzyskaniem pełnej funkcjonalności Hali, przewidywano uzyskiwanie przychodów z działalności w kwocie, odpowiednio: 685.000 zł i 1.488.390 zł brutto. Docelowe roczne przychody z działalności Hali zaplanowano na kwotę 1.719.490 zł¹⁴, w czym najwyższy udział miały mieć przychody z: organizacji imprez targowych (56,7%), wynajmu sali treningowej (26,9%), lodowiska (6,0%) i organizacji krajowych i międzynarodowych imprez sportowych (5,8%). Wartość przychodów z pozostałych źródeł działalności (organizacji lokalnych imprez sportowych, imprez estradowych i udostępnienia miejsc reklamowych) miały nie przekraczać łącznie 4,5 % przychodów brutto.

(dowód: akta kontroli str. 77-83)

W planie finansowym Ośrodka obiekt Hali nie był wyodrębniony. Na rok 2010 nie zaplanowano uzyskania dochodów z jej użytkowania (w § 0750 – dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych, w § 0830 – wpływy z usług i w § 0920 – pozostałe odsetki), natomiast wykazano wykonane dochody w wysokości 355.373 zł netto (345.874 zł w § 0750 i 9.499 zł w § 0830).

W planie finansowym na rok 2011 przewidziano uzyskanie dochodów w wysokości 700 000 zł netto¹⁵ (680.000 zł w § 0750 i 20.000 zł w § 0830), natomiast wykazano ich wykonanie w kwocie 524.206 zł netto (515.242 zł w § 0750, 7.607 zł w § 0830 i 1 356,49 zł w § 0920).

Na rok 2012 zaplanowano uzyskanie dochodów w wysokości 575.800 zł netto¹⁶ (527.200 zł w § 0750 i 48.600 zł w § 0830), natomiast zrealizowano dochody w kwocie 785.635 zł netto (481.803 zł w § 0750, 303.238 zł w § 0830 i 594 zł w § 0920).

W roku 2013 zaplanowano uzyskanie dochodów w wysokości 750.000 zł brutto¹⁷ (441.000 zł w § 0750 i 309.000 zł w § 0830), a uzyskano dochody na kwotę 739.934 zł brutto (462.431 zł w § 0750, 276.957 zł w § 0830 i 545 zł w § 0920).

(dowód: akta kontroli str. 148-154)

Po uruchomieniu Hali BBOSiR czternastokrotnie występował do Prezydenta Miasta Bielska-Białej z wnioskami o zatwierdzenie cenników lub indywidualnych opłat za

¹³ Szczegółową analizę ekonomiczną przewidywanej działalności obiektu obejmującą: program i strukturę sprzedaży, politykę cenową, aktualnego i przyszłego popytu na usługi oraz plan i strukturę przyszłych przychodów przedstawiono w Studium Wykonalności Hali (wraz z załącznikami tabelarycznymi).

¹⁴ Zgodnie z aneksem 5 do umowy o dofinansowanie wskaźniki miały osiągać docelowe wartości od 2013 r.

¹⁵ Wg części opisowej do projektowanego planu dochodów Ośrodka na rok 2011.

¹⁶ Wg kalkulacji do projektowanego planu dochodów Ośrodka na rok 2012.

¹⁷ Wg kalkulacji do projektowanego planu dochodów Ośrodka na rok 2013.

wynajęcie lub udostępnienie obiektu, zawierających niższe i bardziej zróżnicowane od zakładanych stawki opłat, które stosował po uzyskaniu akceptacji Prezydenta. W propozycjach Ośrodka zgłaszano m.in. możliwość większego zróżnicowania stawek, z uwagi na specyfikę obiektu i organizowanych imprez, np. różne stawki za udostępnienie Hali dla potrzeb treningów (z pełnym oświetleniem lub z tzw. oświetleniem treningowym), wprowadzenie możliwości udostępnienia hali wg stawek godzinowych dla imprez sportowych trwających krócej niż 1 dzień, potrzebę wprowadzenia negocjowanych rabatów dla stałych organizatorów imprez targowych oraz konieczność zróżnicowania stawek w zależności od zajętej powierzchni obiektu na potrzeby targów. W sześciu przypadkach Dyrektor BBOSiR przekazał Prezydentowi indywidualne wnioski potencjalnych organizatorów imprez lub klubów sportowych o zastosowanie obniżonych stawek za wynajem obiektu na potrzeby konkretnych imprez sportowych lub wystawienniczych. W tych sprawach indywidualne decyzje, w oparciu o opinie i analizy ekonomiczne przedstawione przez BBOSiR, podejmował Prezydent Miasta. Według tych wyliczeń oraz analizy efektów finansowych ośmiu imprez komercyjnych uzyskane przychody za udostępnienie Hali były wyższe niż ponoszone przez Ośrodek koszty.

(dowód: akta kontroli str. 268-314)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że dochody BBOSiR z udostępniania hali przyjęte w kolejnych latach nie uwzględniały założeń przyjętych w umowie o dofinansowanie na podstawie Studium wykonalności Hali i były niższe od zakładanych o 53% w 2011 r., o 66,5% w 2012 r. i o 56,4% w 2013 r. W sprawie ujętych w planach dochodów z udostępniania Hali, Zastępca Dyrektora BBOSiR ds. Administracji i Marketingu wyjaśnił: *„BBOSiR jako samorządowa jednostka budżetowa opracowuje corocznie prognozę dochodów na rok następny. Ustalanie projektowanych kwot dochodów budżetowych następuje w oparciu m.in. o przewidywane wykonanie dochodów w roku bieżącym, prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych, ale przede wszystkim biorąc pod uwagę zawarte umowy, zadania przewidziane do realizacji w roku następnym oraz przewidywane wpływy z udostępniania obiektów całorocznych i sezonowych”*.

(dowód: akta kontroli str. 181)

Faktycznie osiągnięte dochody również były niższe niż zakładano: o 64,8 % w 2011 r., 54,3% w 2012 r. i 57% w 2013 r. Największe rozbieżności pomiędzy zakładanymi i zrealizowanymi przychodami Hali wielofunkcyjnej dotyczyły¹⁸:

– udostępniania sali treningowej grupom zorganizowanym. Np., faktycznie uzyskane przychody z tego tytułu w roku 2013 były niższe od zaplanowanych o 93,9 % (14.542 zł zamiast 463.050 zł). Łączny czas komercyjnego wykorzystania sali treningowej wynosił¹⁹ wówczas 308,5 godzin (planowano 1.715). Jako przyczyny rozbieżności pomiędzy założonymi i osiągniętymi przychodami z tego tytułu, Zastępca Dyrektora BBOSiR ds. Administracji i Marketingu wskazał na fakt, iż założona wielofunkcyjność Hali może stanowić o bardzo dużej atrakcyjności obiektu, jednakże z drugiej strony narzuca wiele ograniczeń organizacyjnych, które wg ww. osoby najbardziej dotyczą obszaru związanego z jego wynajmem pod potrzeby funkcji treningowej, np. trudności w równoczesnym udostępnianiu obiektu przedstawicielom różnych dyscyplin sportu i brak pełnego wyposażenia (nawierzchnie, pakiety mobilne itp.) oraz wysokie koszty wynajmu, które są barierą dla grup amatorskich.

(dowód: akta kontroli str. 43-105, 156, 249-250)

¹⁸ Dane dla 2013 roku, w którym wskaźniki rezultatu miały osiągnąć docelowe wartości.

¹⁹ Godzina była jednostką rozliczeniową usługi udostępniania sali treningowej.

– organizacji imprez targowych. W roku 2013 faktycznie uzyskane przychody z tego tytułu były niższe od planowanych o 68,8% (304.056 zł zamiast 975.000 zł). Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora BBOSiR ds. Administracji i Marketingu: *„Rzeczywiste przychody z udostępniania/wynajmu hali są niższe niż planowane w Studium Wykonalności. Powyższe wynika m.in. z mniejszego zainteresowania rynku imprezami targowymi, artystycznymi i sportowymi. Obiekt udostępniany jest w oparciu o zatwierdzone ceny, które odbiegają od założeń przyjętych w Studium Wykonalności”*.

(dowód: akta kontroli str. 182)

W latach 2010 i 2011 z zakładanych przychodów z funkcjonowania Hali w siedmiu kategoriach Ośrodek uzyskał dochody z sześciu rodzajów usług w wysokości 427.425 zł i 513.694 zł brutto²⁰, tj. 62,4 % i 34,5 %. W latach 2010 i 2011 Ośrodek nie uzyskał zakładanych dochodów w kwocie 103.840 zł brutto z działalności lodowiska, z uwagi na opóźnienie w jego odbiorze technicznym przez Inwestora w stosunku do założeń. Ponadto Ośrodek w 2010 i 2011 roku uzyskał dochody z niezaplanowanych źródeł (m.in. wynajmu powierzchni handlowej, usługowej, składników majątkowych, odsetek, refakturowania energii elektrycznej, sprzętania obiektu) w kwocie 49.780 zł i 82.392 zł brutto. W kolejnych dwóch latach przychody z działalności lodowiska wyniosły odpowiednio 337.876 zł i 212.621 zł brutto, co stanowiło 325,4% i 204,8% przewidywanych rocznych przychodów. Wskazuje to, iż spodziewany popyt na tą formę działalności obiektu został niedoszacowany, bowiem liczna osób korzystających z lodowiska był wyższa od planowanej.

W pozostałych sześciu kategoriach usług uzyskane w latach 2010-2013 przychody były niższe od zakładanych.

W latach 2012 i 2013 przychody brutto Ośrodka z udostępnienia Hali na potrzeby:

- prowadzenia treningów wyniosły 6.853 zł i 28.201 zł co stanowiło 1,5% i 6,1% zakładanych rocznych przychodów (463.050 zł brutto),
- organizacji lokalnych imprez sportowych wyniosły 9.057 zł i 14.542 zł, co stanowiło 31,7% i 50,9% zakładanych rocznych przychodów (28.600 zł brutto),
- organizacji krajowych i międzynarodowych imprez sportowych wyniosły 26.014 zł i 33.998 zł brutto, co stanowiło 26,0% i 34% zakładanych przychodów (100.000 zł brutto),
- organizacji imprez estradowych wyniosły 45.055 zł (w 2012 r.), co stanowiło 180% zakładanego przychodu (25.000 zł brutto) oraz brak przychodów w roku 2013,
- organizacji imprez targowych wyniosły 386.269 zł i 304.056 brutto, co stanowiło 39,6% i 31,2% zakładanych rocznych przychodów (975.000 zł brutto),
- ekspozycji reklam wyniosły 6.767 i 1.528 zł, co stanowiło 28,2% i 6,4% zakładanych rocznych przychodów (24.000 zł brutto).

W latach 2012 i 2013 Ośrodek uzyskał ze sprzedaży niezaplanowanych usług²¹ oraz odsetek przychody w kwocie 104.462 zł i 101.004 zł brutto.

²⁰ wartości brutto dowodów księgowych podana dla uzyskania porównywalności danych

²¹ z wynajmu powierzchni handlowej, usługowej, składników majątkowych, refakturowania energii elektrycznej, sprzętania obiektu).

Ponadto w latach 2010-2014 BBOSiR uzyskał wpływy w kwotach 30.913 zł, 35.202 zł, 50.284 zł i 22.880 zł brutto z tytułu obciążenia organizatorów imprez targowych kosztami refundacji zużytej energii elektrycznej, środków czystości, wywozu odpadów, odprowadzenia ścieków i napraw urządzeń, które zostały wykazane w sprawozdaniach jako obniżenie poziomu wykonania wydatków Ośrodka, w stosunku do zaplanowanych kwot (tj. o kwoty netto: 25.339 zł, 28.796 zł, 41.715 zł i 18.715 zł)

(dowód: akta kontroli str. 156)

BBOSiR w latach 2011-2013 podejmował działania mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystania Hali: organizowano spotkania i podejmowano współpracę z przedstawicielami firm organizującymi imprezy targowe oraz z naczelnikami wydziałów Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej oraz Dyrektorem Bielskiego Centrum Kultury, zapraszając do organizacji imprez kulturalnych z wykorzystaniem obiektu hali, prowadzono rozmowy z agencjami artystycznymi.

Materiały promocyjne i informacyjne (foldery i ulotki) były dystrybuowane na lokalnych imprezach targowych, promocyjnych i kulturalnych, w których uczestniczyli przedstawiciele Miasta.

Wg wyjaśnień Głównego Księgowego oraz Zastępcy Dyrektora ds. Administracji i Marketingu BBOSiR, w efekcie działań o charakterze promocji obiektu hali, prowadzonych przez pracowników Ośrodka udało się zachęcić organizatorów do ulokowania w latach 2010, 2011 i 2013 w Hali czterech nowych imprez targowych, a w roku 2012 wystawy kotów. W roku 2014 odbyła się jedna nowa impreza targowa, a druga jest planowana oraz zakontraktowano pięć wydarzeń kulturalnych, a planowana jest jeszcze jedna impreza (turniej tańca).

W zakresie promocji funkcji sportowej Hali prowadzono rozmowy z pięcioma związkami sportowymi oraz bielskimi stowarzyszeniami sportowymi na temat organizacji imprez wojewódzkich, ogólnopolskich lub mistrzowskich, jednakże problemem w pozyskaniu nowych partnerów była kwestia zabezpieczenia przez nich środków finansowych na realizację przedsięwzięć, a także oczekiwania ze strony organizatorów imprez sportowych w zakresie zaangażowania finansowego i organizacyjnego Miasta w przeprowadzenia imprezy: nieodpłatne udostępnienie hali wraz z obsługą i kosztem mediów, pokrycie kosztów wynajmu i transportu dodatkowego sprzętu, dofinansowanie imprezy w formie usługi promocji Miasta i regionu.

(dowód: akta kontroli str. 178-245)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Średnia frekwencja widzów na 12 krajowych i międzynarodowych (ligowych) meczach siatkarskich jakie zostały rozegrane w Hali w okresie objętym kontrolą wyniosła 1850 osób tj. 60,6 % dopuszczalnej pojemności trybun dla zawodów sportowych, co w ocenie NIK świadczy o prawidłowym dostosowaniu wielkości obiektu i widowni do organizowanych w hali imprez sportowych i kulturalnych.

3. Faktyczne koszty utrzymania Hali

Opis stanu faktycznego

Zakładane roczne koszty finansowe utrzymania hali w latach 2011-2013 wynosiły 2.488.309 zł, z czego największą grupę kosztów miały stanowić: zużycie materiałów i energii (1.336.130 zł tj. 53,7%), usługi obce (521.148 zł tj. 20,9%), wynagrodzenia (294.000 zł tj. 11,8 %) oraz podatki i opłaty (218.990 zł tj. 8,8%). Pozostałe źródła kosztów (świadczenia na rzecz pracowników i pozostałe w łącznej kwocie 118.041 zł) miały stanowić łącznie 4,7% ogólnej kwoty. Na rok 2010 przewidywało

proporcjonalną wartość kosztów finansowych za niepełny okres funkcjonowania obiektu w łącznej kwocie 975 56 6zł, natomiast zrealizowano kwotę 1.318.425 zł (w tym koszt dodatkowych inwestycji w kwocie 478.137 zł²²).

W latach 2011-2013 koszty utrzymania hali ujęte w planach finansowych Ośrodka były niższe od kosztów zakładanych we wniosku o dofinansowanie o 17,4%, 16,4% i 10,3%. Obniżenie kosztów wynikało przede wszystkim z zaplanowania niższych od zakładanych kosztów zużycia energii (2011 r.: plan 572.000 zł; 2012 r.: plan 765.000 zł; 2013 r.: plan 645.000 zł), usług obcych²³ (2011 r.: plan 113.000 zł; 2012 r.: plan 139.000 zł; 2013 r.: plan 220.000 zł). Jednocześnie w okresie tym zaplanowano nieprzewidziane wcześniej nakłady odtworzeniowe i inwestycyjne (2011 r.: plan 404.000 zł, 2012 r.: plan 67.000 zł, 2013 r.: plan 232.000 zł) oraz wyższe od założonych koszty podatków i opłat, w tym za gospodarowanie odpadami (2011 r.: plan 620.000 zł, 2012 r.: plan 640.000 zł, 2013 r.: plan 710.000 zł).

Faktyczne koszty²⁴ w latach 2011-2013 były nieco niższe od określonych w planach finansowych Ośrodka i stanowiły odpowiednio: 95,2%, 94,3% i 96,3% planowanych.

Wg założeń dzienny koszt utrzymania Hali wynosił 6.817 zł²⁵. Na podstawie kwot zrealizowanych wydatków Ośrodka ustalono, że w roku 2011 dzienny koszt utrzymania był niższy od przewidywanego o 21,4% wynosząc 5.360 zł, a w latach 2012 i 2013 wzrósł do kwoty odpowiednio: 5.374 zł (tj. ok. 2,5%) i 5.884 zł (tj. o ok. 9,5% w stosunku do roku 2011).

(dowód: akta kontroli str. 83-101, 157)

4. Przychody z imprez komercyjnych organizowanych w Hali

Opis stanu faktycznego

Na przykładzie analizy poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów z ośmiu wybranych imprez o charakterze komercyjnym, przeprowadzonych w Hali w latach 2010-2013 stwierdzono, że w każdym przypadku Ośrodek uzyskał nadwyżkę finansową brutto. Z analizy tej wynika, że grupą imprez, dla której nadwyżka ta była najwyższa były imprezy targowe (nadwyżka wynosiła w tym przypadku od 45.982 zł do 199.361 zł), natomiast najmniej rentowymi imprezami były krajowe i lokalne zawody sportowe (nadwyżka wyniosła od 649 zł do 1.801 zł).

(dowód: akta kontroli str. 252)

Oprócz imprez o charakterze komercyjnymi w latach 2010-2013 w Hali zorganizowano również łącznie 45 imprez sportowych lub rekreacyjnych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie kultury fizycznej, których finansowanie odbywało się w ramach realizacji zadań własnych BBOSiR na podstawie założeń planu finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 252-253)

²² Studium Wykonalności Hali nie przewidywało konieczności ponoszenia w kolejnych latach funkcjonowania obiektu kosztów na nakłady odtworzeniowe i inwestycje

²³ W tym: konserwacji, napraw sprzętu, remontów, wywozu nieczystości, konwoju środków pieniężnych, ochrony, usług pocztowych.

²⁴ Bez uwzględnienia amortyzacji.

²⁵ Łączna kwota kosztów finansowych, bez kosztu amortyzacji podzielona przez 365 dni w roku kalendarzowym.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 23 maja 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Artur Stekla
gł. specjalista kontroli państwowej**

.....